

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ НА ПРАЦЮ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Тези доповідей і наукових повідомлень учасників
XII Міжнародної науково-практичної конференції

(м. Харків, 7 жовтня 2022 р.)

За редакцією *О. Г. Середи*

Харків
2022

Укладачі:

О. Г. Середа – докторка юридичних наук, професорка;

О. М. Ярошенко – доктор юридичних наук, професор;

О. В. Соловйов – кандидат юридичних наук, доцент

*(кафедра трудового права Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого)*

Актуальні проблеми захисту прав громадян України на працю та соціальний захист на шляху до Євроінтеграції : тези доп. та наук. повідомл. учасників XII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 7 жовт. 2022 р.) / уклад. О. Г. Середа, О. М. Ярошенко, О. В. Соловйов; за ред. О. Г. Середи. Харків, 2022. 430 с.

У збірнику вміщено тексти наукових доповідей і повідомлень, присвячених актуальним науковим і практичним проблемам регулювання відносин у сфері праці і соціального забезпечення та розвитку законодавства в указаній царині.

Тексти доповідей і повідомлень друкуються мовою оригіналу, в авторській редакції.

УДК 349.2:331.4:339.92

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2022

© Середа О. Г., Ярошенко О. М.,
Соловйов О. В., укладання, 2022

Зміст

<i>Yaroshenko Oleg,</i>	
COMBATING ILLEGAL EMPLOYMENT IN THE MEMBER STATES OF THE EUROPEAN UNION	10
<i>Амелічева Л. П.,</i>	
ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК ВОЄННИХ ДІЙ ТА ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ	15
<i>Бориченко К. В.,</i>	
ЩОДО ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ.....	21
<i>Бурак В. Я.,</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ ПРО ДИСТАНЦІЙНУ РОБОТУ	27
<i>Вакарюк Л. В.,</i>	
ПРАКТИКА ЄСПЛ В КОНТЕКСТІ ПОПЕРЕДЖЕННЯ РАБСТВА ТА ПРИМУСОВОЇ ПРАЦІ ЯК СТАНДАРТ ЗАХИСТУ ТРУДОВИХ ПРАВ.....	32
<i>Вшиновецька С. В.,</i>	
ВЧИНЕННЯ ПРАЦІВНИКОМ, ЯКИЙ ВИКОНУЄ ВИХОВНІ ФУНКЦІЇ, АМОРАЛЬНОГО ПРОСТУПКУ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ	37
<i>Гаращенко Л. П.,</i>	
ОКРЕМІ ПИТАННЯ ДОТРИМАННЯ ГАРАНТІЙ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ Ч. 3 СТ. 119 КЗПП УКРАЇНИ, В КОНТЕКСТІ ПРИЙНЯТТЯ ЗАКОНУ № 2352.....	42
<i>Гетьманцева Н. Д.,</i>	
ПРОБЛЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАЦІВНИКІВ ПРИ ПРИЙНЯТТІ НА РОБОТУ	46
<i>Жернаков В. В.,</i>	
ПРОБЛЕМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА З ПРАВ ЛЮДИНИ У СФЕРІ ПРАЦІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	51
<i>Коваленко О. О.,</i>	
ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ВІДПУСКУ ЯК СКЛАДОВОЇ ГІДНОЇ ПРАЦІ В УМОВАХ РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	57
<i>Колеснік Т. В.,</i>	
ПРИЗУПИНЕННЯ ДІЇ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	61
<i>Костюченко О. Є.,</i>	
МЕДІАЦІЯ ЯК ДОГОВІРНА ФОРМА ЗАХИСТУ ТРУДОВИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКА	66
<i>Купіна Л. Ф.,</i>	
ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ НОРМ ТРУДОВОГО ПРАВА	70
<i>Мельник К. Ю.,</i>	
ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ЗМІСТУ ЗАКОНОПРОЕКТУ ПРО БЕЗПЕКУ ТА ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИКІВ НА РОБОТІ.....	74
<i>Москаленко О. В.,</i>	
ДО ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ	79

<i>Подорожній Є. Ю.,</i>	
ПРОБЛЕМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ В РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ	82
<i>Середа О. Г.,</i>	
ДЕЯКІ ПИТАННЯ РОЗШИРЕННЯ ДОГОВІРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН	86
<i>Синчук С. М.,</i>	
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ ВИМУШЕНО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ З УКРАЇНИ: ДО ПИТАННЯ ВИЗНАННЯ ДЕРЖАВАМИ-ЧЛЕНАМИ ЄС	91
<i>Сімутіна Я. В.,</i>	
ТРУДОВІ ДОГОВОРИ З НЕФІКСОВАНИМ РОБОЧИМ ЧАСОМ: ДОСВІД ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	96
<i>Чанишева Г. І.,</i>	
ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	102
<i>Шумило М. М.,</i>	
ВТРАТА ДОВІРИ ДО ПРАЦІВНИКА, ЯКИЙ ОБСЛУГОВУЄ КУЛЬТУРНІ ЦІННОСТІ, ЯК ПІДСТАВА ДЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ.....	108
<i>Юровська В. В.,</i>	
ЩОДО ПРОЕКТУ ЗАКОНУ «ПРО КАЗНАЧЕЙСЬКИЙ ПЕНСІЙНИЙ ПЛАН».....	113
<i>Яковлев О. А.,</i>	
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ ФРІЛАНСУ ЯК ОСОБЛИВОЇ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ.....	118
<i>Яковлева Г. О.,</i>	
ДО ПРОБЛЕМАТИКИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ.....	121
<i>Giovanni Gaudio,</i>	
LITIGATING THE ALGORITHMIC BOSS: AN ATTRACTIVE STRATEGY FOR TRADE UNIONS?	125
<i>Lara V. V.,</i>	
LABOUR RIGHTS IN THE EU-UKRAINE ASSOCIATION AGREEMENT: QUO VADIS, UKRAINE?	126
<i>Бурка А. В.,</i>	
ГЕНДЕРНИЙ РОЗРИВ В ОПЛАТІ ПРАЦІ.	127
<i>Бурнягіна Ю. М.,</i>	
ДО ПИТАННЯ СПРОЩЕНОГО РЕЖИМУ РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	132
<i>Встухова І. А.,</i>	
ДО ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТУ ОКРЕМИХ ТЕРМІНІВ КОДЕКСУ ЗАКОНІВ ПРО ПРАЦЮ УКРАЇНИ.....	136
<i>Галкіна Н. М.,</i>	
ТРУДОВІ ДОГОВОРИ З НЕФІКСОВАНИМ РОБОЧИМ ЧАСОМ	142
<i>Головань Т. Г.,</i>	
ЕФЕКТИВНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	146

<i>Гоц-Яковлева О. В.,</i>	ОСОБИ З ІНВАЛІДНІСТЮ: ЗАХИЩАТИ ЧИ ЗАБЕЗПЕЧИТИ РІВНІ МОЖЛИВОСТІ?	150
<i>Гудзь А. О.,</i>	СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ НАСЕЛЕННЯ В РАМКАХ НЕДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНИ	153
<i>Дита О. О.,</i>	SEVERANCE PAY, AS PROPERTY GUARANTEES FOR EMPLOYEES WHO ARE SUBJECT TO DISMISSAL UNDER CLAUSE 6 OF ART. 40 OF THE LABOR CODE OF UKRAINE	158
<i>Зенін А. П.,</i>	ОСОБЛИВОСТІ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВ ГРОМАДЯН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ВОЄННОЇ АГРЕСІЇ.....	161
<i>Зіноватна І. В., Зіноватний В. В.,</i>	ПРО ДЕЯКІ ПИТАННЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН.....	167
<i>Kolosov Illia,</i>	IMPACT OF UN ON MEDICALLY-LABOUR RELATIONS' LEGAL ADJUSTMENT	171
<i>Кононенко В. А.,</i>	АНАЛІЗ ДЕРЖАВНИХ ГАРАНТІЙ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ПРИЗВАНИХ НА ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ ПІД ЧАС МОБІЛІЗАЦІЇ.....	176
<i>Конопельцева О. О.,</i>	АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ КОНФІДЕНЦІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	181
<i>Кравцов Д. М.,</i>	ОСОБЛИВОСТІ ЗВІЛЬНЕННЯ ЗА ПРОГУЛ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.	185
<i>Красюк Т. В.,</i>	ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ НАДАННЯ ТА СКАСУВАННЯ ДОПУСКУ ДО ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ	190
<i>Лайков С. М., Клочко Г. С.,</i>	ЩОДО ОКРЕМИХ АСПЕКТІВ ВИЗНАЧЕННЯ СТОРІН В КОЛЕКТИВНИХ ТРУДОВИХ СПОРАХ (КОНФЛІКТАХ).....	195
<i>Луценко О. Є.,</i>	НАРИС ПРО ПЕРСПЕКТИВИ ПОШИРЕННЯ СФЕРИ ДІЇ ТРУДОВОГО ПРАВА НА ІТ СПЕЦІАЛІСТІВ... ..	198
<i>Наньєва М. І.,</i>	МЕДІАЦІЯ ЯК АЛЬТЕРНАТИВНА ФОРМА ЗАХИСТУ ТРУДОВИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....	203
<i>Орлова Н. Г.,</i>	ДО ПИТАННЯ ПРО ВІДСТОРОНЕННЯ ВІД РОБОТИ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ВІДМОВОЮ АБО УХИЛЕННЯМ ВІД ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЩЕПЛЕНЬ ПРОТИ COVID-19.....	207
<i>Орловський О. Я.,</i>	ГЕНЕЗА ПРАВА ЛЮДИНИ НА ГІДНЕ ЖИТТЯ ЯК СОЦІАЛЬНОЇ ЦІННОСТІ.....	213
<i>Подорожній А. Ю.,</i>	ОСОБЛИВОСТІ ПРИЗУПИНЕННЯ ДІЇ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	216

<i>Пожарова О. В.,</i>	ЮРИДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ МОЛОДІ	220
<i>Свічкарьова Я. В.,</i>	ТРУДОВИЙ ДОГОВІР З НЕФІКСОВАНИМ РОБОЧИМ ЧАСОМ: КОМПЕНСАЦІЯ ПРАЦІВНИКУ ЗА СКАСОВАНЕ РОБОЧЕ ЗАВДАННЯ.....	223
<i>Сидоренко А. С.,</i>	ПОСТКОВІДНЕ ВІДНОВЛЕННЯ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА НА ПРАЦЮ	227
<i>Сільченко С. О.,</i>	ЧИ МАТИМЕ УСПІХ РЕФОРМА ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ?	231
<i>Смолярова М. Л.,</i>	АДАПТАЦІЯ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ У СФЕРІ СТИМУЛЮВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИН ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	236
<i>Соловійов О. В.,</i>	ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ОБЛІКУ РОБОЧОГО ЧАСУ СУДДІВ	238
<i>Стасів О. В.,</i>	ОСОБЛИВОСТІ ОПЛАТИ ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ ЗА ТРУДОВИМ ДОГОВОРОМ З НЕФІКСОВАНИМ РОБОЧИМ ЧАСОМ.....	243
<i>Тарасенко В. С.,</i>	УМОВИ НАДАННЯ ВІДПУСТКИ БЕЗ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПРАЦІВНИКАМ, ЯКІ Є ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОСОБАМИ АБО ВИЇХАЛИ ЗА КОРДОН	245
<i>Трунова Г. А.,</i>	ЦИФРОВІЗАЦІЇ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ	248
<i>Щукін О. С.,</i>	ДЕЯКІ ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЗВІЛЬНЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ ЗА П.8-3 КОДЕКСУ ЗАКОНІВ ПРО ПРАЦЮ УКРАЇНИ	251
<i>Юзько Т. М.,</i>	ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПРАВ МОЛОДІ В УКРАЇНІ	255
<i>Юшко А. М.,</i>	ДО ПИТАННЯ ПРО НОВІ ПІДСТАВИ ПРИПИНЕННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ	259
<i>Власенко М. В.,</i>	ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ВИПЛАТИ СУДДІВСЬКОЇ ВИНАГОРОДИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ЯК РІЗНОВИДУ СОЦІАЛЬНОЇ ГАРАНТІЇ НА ЧАС ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНИХ АБО ГРОМАДСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ	263
<i>Гаврилюк Ю. М.,</i>	СОЦІАЛЬНА ПОСЛУГА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ: ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ НАДАННЯ	267
<i>Галузінський Н. О.,</i>	«ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ», «ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ПРАВІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»: СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ	273
<i>Галушко О.І.,</i>	ПРИНЦИП ГУМАНІЗМУ ТА ЙОГО ВТІЛЕННЯ У ПРАВІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	278

<i>Гафич О. І.,</i>	ДО ПИТАННЯ ЗМІН РЕГУЛЮВАННЯ ГНУЧКОГО РЕЖИМУ РОБОЧОГО ЧАСУ В УМОВАХ РЕФОРМИ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА	282
<i>Гелашивілі А. Г.,</i>	ДЕРЖАВНА ДОПОМОГА ДІТЯМ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	285
<i>Дегтярьова В. О.</i>	ЩОДО ОКРЕМИХ АСПЕКТІВ СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	287
<i>Дем'яненко Е. О.,</i>	ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДИСКРИМІНАЦІЇ ЗА ВІКОМ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	292
<i>Заїка Д. І.,</i>	ДО ПИТАННЯ ГАРАНТІЙНИХ І КОМПЕНСАЦІЙНИХ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ ІТ-СФЕРИ ПІД ЧАС ДІЇ РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	297
<i>Савчук С. П.,</i>	ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ТА НАДОМНОЇ РОБОТИ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ ОКРЕМИХ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН	301
<i>Свистунова О. В.,</i>	МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ	306

СТУДЕНТСЬКА НАУКА

<i>Бокатова А. А.,</i>	ОКРЕМІ ПРАВОВІ ПИТАННЯ ПРИЗУПИНЕННЯ ДІЇ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ	309
<i>Бухова Д. М.,</i>	ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	312
<i>Вергелес О. О.,</i>	ВІДМОВА У ПРИЙНЯТТІ НА РОБОТУ ПРАЦІВНИКА ЗА СТАТЕВОЮ ОЗНАКОЮ	314
<i>Гарницька А. О.,</i>	ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ДОТРИМАННЯ ТРУДОВИХ ПРАВ ГРОМАДЯН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	318
<i>Геркулєнко Т. С.,</i>	ВИКЛИКИ ТРУДОВОГО ПРАВА ПІД ЧАС ПРОЦЕСУ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	320
<i>Гроза Д. В.,</i>	ДЕЯКІ ПИТАННЯ ВРЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ СПОРІВ ШЛЯХОМ МЕДІАЦІЇ	323
<i>Гусейнова К. А.,</i>	ДО ПИТАННЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	327
<i>Дадикіна К. В.,</i>	ТРУДОВИЙ ДОГОВІР З НЕФІКСОВАНИМ РОБОЧИМ ЧАСОМ: ПИТАННЯ НАДАННЯ ЩОРІЧНИХ ВІДПУСТОК	330
<i>Дмитренко А. Ю.,</i>	ЗАПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ РОБОТИ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	333

<i>Зав'ялов Є. В.,</i>	
ЧИ ВРЕГУЛЬОВАНО ПРАЦЮ ФРІЛАНСЕРІВ ЗАКОНОМ № 2421-ІХ ВІД 18.07.2022 Р.?	337
<i>Кадацька С. С.,</i>	
ПРАВО НА ВІДКЛЮЧЕННЯ ЯК ОДНА З ГАРАНТІЙ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ПРАЦІВНИКІВ	342
<i>Караванський О. В.,</i>	
СИСТЕМА НАГЛЯДУ І КОНТРОЛЮ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	345
<i>Кириченко А. І.,</i>	
НОВАЦІЇ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ЩОДО ПРИЗУПИНЕННЯ ДІЇ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ	349
<i>Ковтуненко О. А.,</i>	
ВПЛИВ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ НА РОЗВИТОК ГЛОБАЛЬНОЇ ТА ЛОКАЛЬНИХ ЕКОНОМІК ЄС В 2022 РОЦІ	353
<i>Козак С. Т.,</i>	
ЩОДО ЗАКОНОДАВЧИХ ЗМІН У НОРМУВАННІ РОБОЧОГО ЧАСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	357
<i>Крамар В. О.,</i>	
ДО ПИТАННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	360
<i>Крикун А. Р.,</i>	
ЗВІЛЬНЕННЯ ЗА ПРОГУЛ В КОНТЕКСТІ АДАПТАЦІЇ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО МІЖНАРОДНИХ ПРАВОВИХ СТАНДАРТИВ	364
<i>Марченко М. В.,</i>	
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ НА ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	369
<i>Нізельська В. В.,</i>	
ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОЕКТУ ТРУДОВОГО КОДЕКСУ ТА ЙОГО НЕДОЛІКИ	372
<i>Овчаренко П. В.,</i>	
ЗАСОБИ ЗАПОБІГАННЯ ВИПАДКАМ МОБІНГУ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ	376
<i>Олаг В. І.,</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ВИПЛАТИ ДОПЛАТ, ПРЕМІЙ ТА НАДБАВОК ДО ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	379
<i>Охріменко В. А.,</i>	
КОНТРОЛЬ У СФЕРІ ОХОРОНИ ПРАЦІ	382
<i>Панков В. В.,</i>	
ДО ПИТАННЯ ПРО ГАРАНТІЇ МОБІЛІЗОВАНИМ ПРАЦІВНИКАМ	387
<i>Пономаренко О. О.,</i>	
ТРУДОВІ ПРАВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ	390
<i>Сердюк Д. О.,</i>	
ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ВІДПУСТКИ БЕЗ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УМОВАХ ОГОЛОШЕНОГО ВОЄННОГО СТАНУ	393

<i>Слюсар А. А.,</i>	
ПРАВОВЕ ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ЗАМІНИ ПОНЯТТЯ «ВИМУШЕНИЙ ПРОГУЛ» НА ІНШИЙ ТЕРМІН	398
<i>Соломонова К. О.,</i>	
ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	400
<i>Суховецький О. О.,</i>	
ДО ПИТАННЯ ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ ПРИ ЗМІНІ УМОВ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ	404
<i>Тищук А. В.,</i>	
ПРОБЛЕМАТИКА УКЛАДАННЯ КОНТРАКТУ ЯК РІЗНОВИДУ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ, В УСТАНОВАХ ТА ОРГАНІЗАЦІЯХ.	408
<i>Фролов Я. А.,</i>	
ЧАС ОЧІКУВАННЯ: УМОВИ ВІДПОВІДНОСТІ РОБОЧОМУ ЧАСУ	411
<i>Цапун Ю. С.,</i>	
ПРО ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	414
<i>Чернікова Ю. К.,</i>	
ЩОДО ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА У СУЧАСНОМУ ТРУДОВОМУ ПРАВІ	418
<i>Яворський В. О.,</i>	
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ ПРАЦІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ У ЗВ'ЯЗКУ З ВІЙСЬКОВОЮ АГРЕСІЄЮ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ	422
<i>Яструбецький В. В.,</i>	
ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ГІБРИДНА ВІЙНА» В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ ЯК ЗАПОРУКА ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ Й ДЕМОКРАТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ	425

респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» відсторонення працівників та державних службовців здійснюється шляхом видання наказу або розпорядження керівника державного органу (державної служби) або підприємства, установи, організації з обов'язковим доведенням його до відома особам, які відсторонюються. У роботодавців немає обов'язку додержання передбаченої ст. 32 КЗпП України та ст. 43 Закону України «Про державну службу» процедури обов'язкового письмового попередження кожного працівника щодо відсторонення від роботи із зазначенням конкретної дати.

Орловський О. Я.,
канд. юрид. наук, доцент кафедри приватного права
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича

ГЕНЕЗА ПРАВА ЛЮДИНИ НА ГІДНЕ ЖИТТЯ ЯК СОЦІАЛЬНОЇ ЦІННОСТІ

Змістовними елементами права людини на гідне життя стала не лише ідея звільнення від бідності та нужденності, але й повага до особистої гідності людини, право на справедливий судовий захист, на безпечне довкілля, на освіту тощо. Проте головною складовою права на гідне життя залишається реальна можливість задовольнити необхідні життєві потреби людини. Розвиток права людини на гідне життя органічно і невід'ємно пов'язаний із становленням вчення про природні права людини, розумінням права як вищої соціальної цінності. Концепція загальних прав людини стала логічним наслідком розвитку теорії природного права: якщо права закладені у самій природі, то вони однакові для громадян всіх країн незалежно від їх історії [1]. Вагомим етапом розвитку теорії права на гідне життя став перехід від поняття природних прав до поняття прав людини. Ю. Мірошніченко пише, що «особливістю групи соціальних прав є необхідність їх особливого фінансового гарантування з боку держави. Без

активної підтримки держави неможлива реалізація значної частини соціальних прав. Перебуваючи в постійному пошуку балансу між цінностями соціальної держави та цінностями ринкової економіки, держава шляхом перерозподілу національного доходу, керуючись принципами соціальної справедливості, забезпечує основні соціальні права найбільш вразливих верств населення. Однак, як показує життя, цих зусиль не завжди достатньо, особливо в умовах економічної кризи, зниження купівельної спроможності і погіршення якості життя» [2, С.247]. Ми підтримуємо позицію автора про те, що «забезпечення гідного життя – це не тільки конституційне право людини і обов'язок держави, а й найважливіший принцип реалізації прав і свобод людини, який становить їх нормативний зміст.

Таким чином, генеза права людини на гідне життя включає в себе поступальну трансформацію його як моральної та релігійної категорії до правової проблеми, до цілісного правового інституту. При цьому став очевидним тісний зв'язок права на гідне життя із самооцінкою особистості. Тому держава покликана гарантувати реалізацію права на гідне життя не лише на рівні суспільства в цілому, але й на рівні конкретної людини. Генеза права на гідне життя стала наслідком еволюції прав людини, орієнтованих на соціальний захист. Воно стало підґрунтям свободи від бідності, нужденності, першоосновою поваги особистої гідності людини.

На міжнародному рівні система соціальних прав людини вперше була закріплена у Загальній декларації прав людини 10 грудня 1948 року. Як відзначає А. Хеллер цей документ «залишається кращим з можливих вирішень проблеми, оскільки права, закріплені у ньому, діють як моральні вимоги та норми, що врегульовують поведінку та погляди людей. Загальна декларація залишає місце для будь-яких політичних рішень проблеми, що узгоджуються з цими моральними вимогами» [3]. Квінтесенцією соціальних прав людини є загальне положення статі 25 Загальної декларації прав людини про те, що «кожна людина має право на такий життєвий рівень, включаючи їжу, одяг, харчування, житло, медичний догляд та соціальне обслуговування, який необхідний для підтримки

здоров'я та достатку її самої та її сім'ї, та право на забезпечення на випадок безробіття, інвалідності, удівства, настання старості чи іншого випадку втрати засобів до існування з незалежних від неї причин». Відзначимо, що право на гідне життя має особливий характер, зміст та спрямованість, його ключова відмінність – у мірі гарантованості та особливому механізмі правового захисту. Тому для реалізації людиною такого права недостатня лише конституційного закріплення. Як правило, поняття «гідне життя» включає матеріальне забезпечення на рівні стандартів розвинутого суспільства, можливість володіти та користуватись соціальними благами, включаючи житлове, медичне, соціальне обслуговування, безпечне довкілля. Саме соціальні права покликані гарантувати матеріальні умови гідного життя людини. Отже, право людини на гідне життя сьогодні входить до цілісного комплексу основних невід'ємних та непорушних прав людини. Аналіз правових можливостей, які пов'язані з якістю життя людини, дозволяє акцентувати значення гідного існування для реалізації права на життя у його широкому розумінні (належний прожитковий мінімум, відповідні йому заробітна плата, пенсійне та інші види соціального забезпечення; необхідний для існування у суспільстві рівень освіти; вільний доступ до духовних «скарбів» людства, можливість вільної духовної самореалізації) [4, с.24]. М. С. Комар пише, що «гідність людини - це оціночна категорія, тому вона об'єктивно позбавлена універсального змісту. Водночас будь-то визнає гідним життя, якщо таким його визнає суспільство на конкретний час і за конкретних умов» [5, с.38]. Безумовно, гарантувати людині гідне життя в умовах певного розвитку суспільства повинна держава, яка володіє для цього необхідними соціально-економічними та правовими ресурсами. Очевидно, що «проблема гідного існування суспільства в юридичному розумінні може бути поставлена і розглядатися тільки в контексті проблеми взаємовідносин держави і громадянського суспільства» [6, с.38]. Таким чином, право на гідне життя є важливим та вкрай необхідним комплексним засобом соціального розвитку. Людська гідність є вищою соціальною цінністю, яка засвідчує соціальну значимість людини у суспільстві, наділяє її комплексом невіддільних

якостей незалежно від соціальної належності та становища у суспільстві. Як наслідок, людина наділена можливістю отримувати від суспільства та держави рівень соціального захисту, що повинен забезпечувати гідний рівень життя.

Список використаних джерел:

1. Стирк П. М., Вейгал Д. Происхождение и природа прав. Институт прав человека. 2015. URL: <http://goo.gl/0dYDpl>
2. Мірошніченко Ю. Конституційно-правові аспекти забезпечення соціальних прав людини і громадянина. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. №11. С. 245-250.
3. Хеллер А. Свобода как высшая ценность. URL: <http://www.hrights.ru/text/b2/Chapter4.htm>.
4. Кузьменко Я. П. Право людини на життя: історико-правові аспекти. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2015. №3. С. 23-25.
5. Комар С. С. Право на гідний рівень життя в системі прав людини. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2013. №6-2. Том 12. С. 38-40.

Подорожній А. Ю.,

канд. юрид. наук, доцент кафедри правового
забезпечення підприємницької діяльності та
фінансової безпеки факультету №6

Харківського національного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ПРИЗУПИНЕННЯ ДІЇ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Повномасштабна війна, яка сьогодні триває в Україні, суттєво змінила життя українського суспільства. Законодавець був вимушений змінити підхід до регулювання та упорядкування суспільних відносин у багатьох сферах життя. А особливо гостро це питання постало у сфері праці. Результатом цих подій стала

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ГРОМАДЯН
УКРАЇНИ НА ПРАЦЮ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НА
ШЛЯХУ ДО ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Тези доповідей та наукових повідомлень учасників
XII Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Харків, 7 жовтня 2022 р.)

За редакцією *О. Г. Середи*

Укладачі:

Середи Олена Григорівна

Ярошенко Олег Миколайович

Соловійов Олексій Володимирович

Видається в авторській редакції

Комп'ютерна верстка *О. В. Соловійов*